

Dagens mål

- Den irriterende s-regel
- Intro til pegeordene
- En del "grydeklare" udtryk til udenadslæring

Hold tungen lige i munden II

Anden tanke:

/t/ er lyden /t/ uanset om der står vokal eller konsonant foran. Den har ikke noget med T at gøre (Vb+TIP betyder 'lade nogen Vb'
atur+tip+vara ⇒ /aturtippara/ ⇒ atortippara
inuu+tip+vara ⇒ /inuutippara/ ⇒ inuutippara

En dum proces. Mange grønlandere har heller ikke styr på den

aallarusunnersunga:

Endelsen er {+Tuŋa} og iflg. T-reglerne bliver T til /s/ efter vokal og /t/ efter konsonant, så vi forventede *aallarusunnertunga*

Mange siger sådan, men den kun delvist produktive lydregel

t ⇒ s / i(C) ___

producerer *aallarusunnersunga* især hos ældre

Hold tungen lige i munden III

Tredie tanke:

/t/ bliver undertiden til /s/ efter bestemte /i/ uanset om der står vokal eller konsonant foran.
* sulī+tip+vara ⇒ /sulīsippara/ ⇒ *sulisippara*
* iŋirla+lir+tip+vara ⇒ /iŋirlalīrsippara/ ⇒ *ingerlalersippara*

Hold tungen lige i munden I

Altid første tanke:

T er ikke et /t/, men en variabel, der bliver til lyden /s/ efter vokal og /t/ efter konsonant:
sulī+TAR+vuq ⇒ /sulīsarpuq/ ⇒ *sulisarpoq*
atur+TAR+vara ⇒ /aturtarpara/ ⇒ *atortarpara*

Hold tungen lige i munden IV

Processen er ved at glide ud af sproget, så der er masser af forvirring og inkonsekvenser i moderne sprog.

Bundlinien:

Fejl i T-reglerne er slemme (stort FY!!)

Fejl i t ⇒ s reglen ligegyldige (højst et lille fy)

Pegestedord (demonstrativer)

manna/ tamanna ('den lige her')
una/ taanna ('den der (tæt på)')

suliffik manna (om en arbejdsplads, vi pt. befinder os på)
suliffik una (om en arbejdsplads, vi ikke befinder os på, men som er kendt/ tæt på)

Grydeklare ledsagemåder

Ledsagemåde principielt om en ledsagende omstændighed ' .. idet subjektet Vb'

pissutigalugu = (subj.) havende det som årsag = 'af den grund'
pillugu = (subj.) ladende det vedrøre noget = 'vedrørende'
agguaqatigiissillugu = (subj.) ladende det være ligedelt = 'i gennemsnit'

Pegestedord II

Som navneord kan de være subjekt og objekt og kan stå i instrumentalis, lokalis etc.
Men de bøjes ikke med de vante ({-p}, {-t}, {±up}, {±mik} etc.)

Pegebiord

Samme stammer som pegestedordene, så svære at holde ude fra hinanden.

Husk, at de ikke er stedord, så aldrig subjekt, objekt etc. De er biord og fortæller altså noget om verbet:

UANI tikilaarlara ('Lad mig komme lidt ind på det PÅ DETTE STED')